

מדת בדת

לע"נ ר' אוריה בן ר' מנחם
שטיין זצ"ל
הערות
והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 139 פרשת צו תשע"ה

כתובות נג-נט

שאין לה מהם כי לא נח לו שתתנוול, אמר לו רב יהודה שמסברא ניתן לומר להיפך שעדיין הבעל לא מכיר בה ולא זורק כסף לחנם אמר לו שמסתבר יותר שלא נח לו בזילותא שתחזר על הפתחים.

שאלו את רב ששת אם לממאנת יש מזונות, אמר רב ששת ששנינו שאלמנה או גרושה או שומרת יבם בבית אביה יש לה מזונות, ולר' יהודה כשהיא בבית אביה יש לה מזונות ואם אינה בבית אביה אין לה מזונות, ולכאורה ר' יהודה הוא כת"ק אלא נחלקו בממאנת שלת"ק יש לה ולר' יהודה אין לה.

ר"ל הסתפק אם לבת יבמה יש מזונות או שאין מזונות שהרי נאמר שכתובתה על נכסי בעלה הראשון וא"כ אין לה, או שנאמר שכשאינן בנכסי בעלה הראשון תקנו לה משני וא"כ יש לה מזונות, ונשאר בתיקו.

ר"א מסתפק אם בת שניה מדברי סופרים יש לה מזונות, דף נד שכיון שאין לאם כתובה לא יהיה לבת מזונות, או שרק האם שעשתה איסור קנסוה ואת הבת לא קנסו, ונשאר בתיקו.

רבא מסתפק אם לבת אנוסה יש מזונות או לא, ולר' יוסי בר' יהודה שכתובתה מנה ודאי יש מזונות והספק לרבנן שכסף הכתובה יוצא בכסף של הקנס א"כ כשאין לה כתובה אין מזונות לבת, או שלא תקנו אצלה כתובה כי התקנה היא שלא תהא קלה בעיניו להוציאה, ואנוסה ממילא אינו יכול להוציאה, ונשאר בתיקו.

המשנה מביאה שכתוב בכתובה שתשב בביתו, ושנה רב יוסף בביתו ולא בבקתי שאם השאיר רק בקתה שתחזור לבית אביה אך יש לה מזונות, ומר בר רב אשי סובר שאפילו מזונות אין לה ואין הלכה כמותו.

ר"נ אומר בשם שמואל שאם רצו להנשא עמה והסכימה אין לה מזונות, ולכאורה משמע שאם לא הסכימה יש לה מזונות, ורב ענן אומר ששמואל אומר שאם סירבה מחמת בעלה הראשון יש לה, ואם סירבה מחמת שאינם הגונים לה אין לה מזונות.

רב חסדא אומר שאם זינתה אין לה מזונות ורב יוסף אומר שאפילו אם כיחלה ופירכסה אין לה מזונות, ולרב חסדא כ"ש שבכחול ופירכוס אין לה מזונות אך לרב יוסף יתכן שבזינתה יש לה מזונות כיון שיצרה אנסה, ואין הלכה כשמועות אלו אלא כמו שאמר רב יהודה בשם שמואל שרק התובעת כתובתה בב"ד אין לה מזונות, אך קשה ששנינו שאם מכרה או משכנה את הכתובה או שעשתה אותה אפותיקי לאחר אין לה מזונות, ומשמע שתובעת יש לה מזונות, ויש לומר שבמקרים אלו אין לה מזונות אף שלא בב"ד, אך תובעת רק כשזה בב"ד אין לה מזונות.

אנשי יהודה כתבו עד שירצו יורשים, ורב אמר שהלכה כמותם ושמואל אמר שהלכה כאנשי גליל, בבבל ופרבריה נהגו כרב, ובנהרדעא ופרבריה נהגו כשמואל, ואשה בת מחוזא היתה נשואה לאיש מנהרדעא ובאו לר"נ ושמע מקולה שהיא בת מחוזא אמר להם שהמנהג כרב, אמרו לו שהיא נשואה לאיש נהרדעא, אמר א"כ המנהג כשמואל, ונהרדעא נקראת עד מקום שנוהג המדה של נהרדעא.

רב אומר ששמים לאלמנה גם את מה שעליה, ולשמואל לא שמים מה שעליה ואמר רב חייא בר אבין שבשכיר שגור בבית הבעלים לשמואל שמים ולרב לא, ורב כהנא אומר

דף נג ראה רב פפא שיהודה בר מרימר אינו רוצה להכנס, אמר לו האם זה בגלל דברי שמואל לרב יהודה שלא יתערב בהעברת ירושה אפילו מבן רע לטוב שלא יודעים איזה זרע יצא ממנו, וכ"ש מבן לבת, אך כאן זה תקנת חכמים כמו שאמר ר' יוחנן בשם רשב"י שיקפצו על הבנות, אמר לו שכ"ז מדעתו אך לא לכפותו, אמר רב פפא שלא התכוונתי שתכנס ותכפה, אמר יהודה בר מרימר שכניסתי עמך הוא ככפייה שיפסקו לך יותר, וכפהו רב פפא שיכנס עמו ונכנס ושתק, וחשב אבא סוראה שהוא בכעס וכתב את כל מה שהיה לו, ואמר אבא סוראה עדיין אתה שותק הרי לא השארתי לעצמי כלום, אמר לו שאם שאלת בעצתי לא נח לי גם במה שכתבת, אמר לו א"כ אוכל לחזור בי אמר לו שקבלת על עצמך ולא תוכל לחזור.

רב יימר סבא שאל את ר"נ אם במקרה שמכרה כתובתה לבעלה יש לה כתובת בנים דכרין או לא, אמר רבא מדוע אינך מסתפק במוחלת, אמר לו שאכן אם אני מסתפק במוכרת שהכסף אנס אותה כאילו הכוה ק' מכות בעוכלא של משקל, וק"ו במוחלת, ורבא אומר שבמוכרת לאחרים יש לה כתובת בנים דכרין כי הכסף אנסה, ומוחלת לבעלה אין לה כתובת בנים דכרין כי מחלה, והסתפק רבא במוכרת לבעלה אם זה כמוכרת לאחרים או כמוחלת לבעלה, ואח"כ אמר רבא שמוכרת לבעלה זה כמוכרת לאחרים, והקשה רב אידי בר אבין מהמשנה שמי שהלך בעלה למדינת הים ושמעה שמת ונישאה לאחר, אם מתה אין יורשין של זה ושל זה יורשין כתובתה, ושאלו איזה כתובה יש במתה, ואמר רב פפא שהכוונה לכתובת בנים דכרין ולא אומרים שהיצר אנסה שרצתה להנשא, ויש לומר שזה קנס שקנסוה חכמים.

רבין בר רב חנינא ישב לפני רב חסדא ואמר בשם ר"א שהמוחלת כתובתה לבעלה אין לה מזונות, אמר לו שלולא אמרת בשם אדם גדול הייתי אומר לך משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו.

ר"נ ועולא ואבימי בר פפי ישבו, וישב עמם רב חייא בר אמי ובא לפניהם אדם שנפטרה ארוסתו ואמרו לו קבור אותה או תן כתובתה, אמר להם רב חייא ששנינו שאשתו ארוסה אינו אונן ומיטמא לה, והיא לא אוננת ומיטמאת לו, מתה אינו יורשה ואם הוא מת גובה כתובתה, משמע שרק כשמת הוא גובה כתובתה וכשהיא מתה אין לה כתובה, והסביר רב הושעיא שלא קוראים בה לכשתנשאי לאחר תטלי מה שכתוב לך, וכשרבין בא לבבל אמר בשם ר"ל שארוסה שמתה אין לה כתובה ואמר להם אביי עמוד ב שיאמרו לרבין שטובתו זרוקה כבר על הקוצים, שרב הושעיא הקדים אותו בבבל.

המשנה אמרה לגבי הבנות שיזונו והוסיף רב עד שילקחו לאיש, ולוי שנה עד בגרותו, ולכאורה לרב ניזונות גם אחר שבגרו וא"כ ללוי גם אחר נישואיהן, אלא לכו"ע אם נישאו ולא בגרו או בגרו ולא נישאו אינן ניזונות ונחלקו אחר אירוסייהן קודם בגרותו, וכן שנה לוי במשנתו עד שיבגרו ויבא זמנם לנישואין, ופשוט שאין צורך בשניהם אלא הכוונה או בגרות או זמן נישואין, ונחלקו תנאים שלת"ק נזונת עד שתתארס ולר"א עד שתבגר, ורב יוסף שנה עד שעת הוייה והסתפקו אם הכוונה להוייה של אירוסין או של נישואין, ורב חסדא אמר לרב יוסף האם שמע בענין ארוסה אם אוכלת מזונות מהאחים, אמר לו שלא שמע אך מסברא הוא אומר

שאינן הבדל, ואמר סימן, יתום ואלמנה שלח בגדיהם והוצא, אמר ר' נ' שאף ששנינו במשנה כשמואל אך ההלכה כרב, ששנינו בערכין שאחד המקדיש נכסיו והמעריך עצמו אין לו בכסות אשתו ובניו ולא בצבע שצבע לשמם וכן בסנדלים שלקח עבורם, אמר לו רבא שמדוע הלכה כרב אם שנינו כשמואל, אמר לו שאמנם על פניו זה נראה כשמואל אך כשתעיין בזה יש לחלק שכהיא תחתיו הוא רוצה שיהיו שלה וכשיוצאת אין רצונו בכך.

כלתו של בר אלישיב תבעה כתובתה מהיתומים ואמרו שזה זלוזל שתלך כך ולבשה את כל בגדיה, ובאו לרבינא ואמר שהלכה כרב ששמים לאלמנה כל מה שעליה.

אדם אחד קצב נדוניא לבתו והזולה, אמר ר' אידי בר אבין שהרווח ליתומים.

עמוד ב אדם אחד אמר ד' מאות זוז מהיין לבת והתייקר היין, אמר רב יוסף שהרווח ליתומים.

לקרובו של ר' יוחנן היתה אשת אב שהפסידה מזונות ובאו לר' יוחנן ואמר שיאמרו לאביהם שיחד קרקע למזונתיה, ור"ל אמר שא"כ מתרבה לה המזונות אמרו לו והרי ר' יוחנן לא אמר כך, אמר ר"ל תנו לה ואם לא אני יוציא לכם את ר' יוחנן מאזוניכם, ובאו לר' יוחנן והוא אמר מה אעשה שכנגדי חלוק עלי, ואמר ר' אבהו שר' יוחנן פירש לו שאם אמר קרקע למזונות ריבה לה, ואם אמר במזונות א"כ הוא קצץ לה.

פרק אף על פי

משנה אע"פ שאמרו שבתולה גובה מאתים ואלמנה מנה יכול להוסיף לה אפילו ק' מנה, ואם התאלמנה או התגרשה בין מהאירוסין בין מהנישואין גובה את הכל, ולר"א בין עזריה, מהנישואין גובה את הכל ומהאירוסין גובה רק מנה לאלמנה או מאתים לבתולה כי כתב תוספת רק על מנת לכונסה, ר' יהודה אומר שיכול לכתוב לבתולה שטר של מאתים והיא כותבת התקבלתי ממך מנה, וכן כותב לאלמנה מנה והיא כותבת התקבלתי נ', ור"מ סובר שהפוחת לבתולה ממאתים ואלמנה ממנה זה כבעילת זנות. **גמרא** לכאורה פשוט שיוסיף מה שירצה, ויש לומר שהיינו אומרים שקצבו סכום שלא יוסיפו בו שלא לבייש את מי שאין לו, קמ"ל שיכול להוסיף.

לא כתוב במשנה רצה לכתוב אלא להוסיף, לכאורה זה ראה לר' אייבו בשם ר' ינאי שתנאי של תוספת כתובה ככתובה, ונ"מ למי שמוכרת או מוחלת או מורדת או פוגמת כתובתה או שתבעה כתובתה וכן לעוברת על דת,

דף נה ולשבח ולשבועה ולשביעית, ולכותב כל נכסיו לבניו, וכן לגביה מקרקע ומזיבורית, וכל זמן שהיא בבית אביה ולכתובת בנין דכרין.

בפובדיתא סוברים שכתובת בנין דכרין לא גובה ממשועבדים שכתוב בזה ירתון והיינו כירושה, ובני מתא מחסיא סוברים שגובה ממשועבדים, שכתוב יסבון, והלכה כאנשי פומבדיתא.

לכו"ע נוטלת מטלטלין בעין בלי שבועה, וכשאינם בעין לפומבדיתא נוטלת בלי שבועה, ולבני מתא מחסיא רק בשבועה, ולהלכה נוטלת בלי שבועה.

אם אמר לעדים כתבו וחתמו ותנו לה, אם עשו קנין אינם צריכים להמלך בו, ואם לא עשו קנין בפומבדיתא סוברים שלא צריכים להמלך בו, ובני מתא מחסיא סוברים שצריך להמלך בו, וכן הלכה.

נחלקו רב ור' נתן אם הלכה כר"א בין עזריה במשנתנו, ולכאורה יש להוכיח שר' נתן סבר כר"א בין עזריה שהוא הולך אחר אומדנא שהוא אמר שהלכה כר"ש שזורי במסוכן **עמוד ב** ובתרומת מעשר של דמאי, ולכאורה ראינו שגם לרב הולכים אחר אומדנא שבמתנת שכיב מרע שכתוב בה קנין

סובר רב שהוא הרכיבה על ב' רוכבים, שיש מעלת מתנת שכ"מ שאם אמר הלואתי לפלוני זה חל, וגם מעלת מתנת בריא שאם עמד מהחולי אינו חוזר, ושמואל אומר שאינו יודע מה לדון בו שאולי גמר להקנות בשטר והוא לא חל לאחר מיתה,

דף נו אלא באמת גם לרב הולכים אחר האומדנא, ונחלקו אם יש כאן אומדנא, האם יש קירוב דעת או שאין קירוב דעת. ר' חנינא ישב לפני ר' ינאי ואמר שהלכה כר"א בין עזריה, אמר לו ר' ינאי שיוציא את זה לחוץ אלא אין הלכה כר"א בין עזריה, וכן אמר רב יצחק בר אבדימי בשם רבינו שהלכה כר"א בין עזריה, וכן אמר ר' ינאי בשם שמואל, ור"נ עצמו סובר שאין הלכה כר"א בין עזריה, אך נהרדעי אמרו בשם ר"נ שהלכה כמותו, ואף שר"נ קילל שמי שעושה כר"א בין עזריה כך וכך יהיה לו, אך הלכה למעשה כר"א בין עזריה.

רבין הסתפק במקרה שנכנסה לחופה ולא נבעלה האם חיבת חופה קונה או חיבת ביאה קונה, ויש להביא ראיה ממה ששנה רב יוסף שלא כתב לה אלא על חיבת לילה הראשון, ולכאורה הכוונה לחופה שהיא בלילה הראשון ואילו ביאה אינה דוקא בלילה הראשון, אך אם הכוונה לחופה קשה שחופה היא גם ביום, אך זה לא ראה לביאה שהרי רבא אומר שמותר לשמש בבית אפל, אך יש לדחות שדרך הארץ שביאה היא בלילה, ואילו חופה הדרך לעשות גם ביום, אך יש לומר שכיון שחופה היא עבור הביאה הדרך לעשותה בלילה כדרך הארץ לביאה.

רב אשי מסתפק במקרה שנכנסה לחופה ופירסה נדה שגם אם חיבת חופה קונה זה רק בחופה שראויה לביאה או שאין הבדל, ונשאר בתיקו.

ר' יהודה אומר במשנה שיכולה לכתוב שקבלה הכתובה, ולכאורה יוצא שלר' יהודה כותבים שובר, וקשה, ששנינו שלר' יהודה מי שפרע מקצת חובו יחליף השטר ולר' יוסי יכול לכתוב שובר, וא"כ לר' יהודה לא כותבים שובר, ור' ירמיה מבאר במשנה שהשובר כתוב מתוכו, ואב"י אומר שמדובר גם ללא שובר מתוכו ובפרע מקצת חובו חשש ר' יהודה שהשובר יאבד ויבא לגבות חובו שוב, אך כאן מדובר שלא נתן לה ורק אמר לה דברים בעלמא אם שמר שמר ואם לא הוא הפסיד לעצמו, אב"י לא תירץ כר' ירמיה כי לא כתוב ששוברו מתוכו, ור' ירמיה לא תירץ כאב"י שהוא גזר שובר זה משום שובר דעלמא.

במשנה משמע שרק כשכתב לה אך אם אמר לה בעל פה אינו מועיל, ולכאורה יועיל כמו כל דבר שבממון שסובר ר' יהודה שבדבר שבממון חל התנאי גם בדין תורה שבמקרה שאמר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאיני חייב לך שאר כסות ועונה לר"מ מקודשת ותנאו בטל, ולר' יהודה התנאי קיים בדבר שבממון, ויש לומר שסובר ר' יהודה שכתובה היא מדרבנן והם עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה, אך בפירות שהם מדרבנן לא עשו רבנן חיזוק, שר' יהודה אומר שהמתנה שאין לו חלק בפירותיה של אשתו לעולם, יכול לאכול פירות של פירות עד שיכתוב דין ודברים אין לי בנכסיך ובפרותיהן ופירי פירותיהן עד עולם, **עמוד ב** ושם ידוע לנו שכותב הכוונה אומר, ואב"י מחלק שכתובה יש תמיד ואילו פירות אין לכולם וחכמים עשו חיזוק בדבר שכיח ולא בדבר שאינו שכיח, אך לכאורה יש להוכיח מחמרים שנכנסו לעיר ואמר אחד מהם שלי חדש ושל חבירי ישן, שלי לא מתוקן ושל חבירי מתוקן, לת"ק לא נאמנים ולר' יהודה נאמנים, ומחלק אב"י שבדין ודאי מדרבנן עשו חיזוק ובדין ספק לא עשו חיזוק, ורבא מחלק שבדמאי הקילו.

לר"מ הפוחת לבתולה ממאתים בעילתו בעילת זנות, ומשמע שפוחת אפילו בתנאי ולמרות שהתנאי בטל זה בעילת זנות

כי היא אינה יודעת שהתנאי לא חל וא"כ אינה סומכת דעתה, ויש להקשות שר"מ סובר שרק תנאי על מה שכתוב בתורה בטל אך בדרבנן אינו בטל, ויש לומר שר"מ סובר שכתובה היא דאורייתא.

שנינו בברייתא שלר"מ הפוחת לבתולה ממאתים ולאמנה ממנה זה בעילת זנות, ולר' יוסי רשאי אף בעל פה, ור' יהודה אומר שיכול לכתוב לבתולה שטר של מאתים והיא כותבת התקבלתי מנה, וכן לאמנה שטר של מנה והיא כותבת התקבלתי, ולכאורה שנינו שלא עושים כותבת אשה מטלטלין מפני תיקון העולם ואמר ר' יוסי מה תיקון יש בזה והרי אינם קצובים וא"כ לפעמים הם פוחתין, ולכאורה גם לת"ק לא עושים אלא שנחלקו שלת"ק לא עושים כשלא קיבל אחריות אך אם קיבל אחריות עושים כתובה מיטלטלין, ואמר ר' יוסי שגם בקיבל אחריות לא יעשו כי אין קצובין וגם פוחתים, ולכאורה אם שם חשש ר' יוסי שמא יפחתו ק"ו שיחשוש כשודאי היא פוחתת, אך יש לחלק ששם אינה יודעת שתמחול אך כאן היא יודעת ומוחלת,

אחותו של רמי בר חמא היתה נשואה לרב אויא,

דף נז ונאבדה כתובתה ובאו לרב יוסף שאמר שרב יהודה אמר בשם שמואל שרק לר"מ חששו אך לרבנן יכול להשהות את הכתובה ב' וג' שנים, ואביי מקשה שר"נ אמר בשם שמואל שהלכה כר"מ בגזרותיו, אמר רב יוסף א"כ יכתבו לה, כשרב דימי הגיע מא"י אמר בשם ר"ש בן פזי בשם ריב"ל בשם בר קפרא שנחלקו רק בתחילה אך בסוף לכו"ע מוחלת, ולר' יוחנן נחלקו גם בסוף, ואמר ר' אבהו שר' יוחנן פירש לו שהוא לא חלק על ריב"ל, שריב"ל דיבר בתחילה תחילת חופה וסוף הכוונה סוף ביאה, ור' יוחנן דיבר על תחילת וסוף חופה שהיא תחילת ביאה, וכשרבין הגיע מא"י הוא אמר בשם ר"ש בן פזי בשם ריב"ל בשם בר קפרא שנחלקו בסוף אך בתחילה היא מוחלת לכו"ע, ולר' יוחנן נחלקו גם בתחילה, ור' אבהו אמר שר' יוחנן פירש לו שאינו חולק על ריב"ל שדיבר על תחילת וסוף חופה, ור' יוחנן אמר שנחלקו בתחילה וסוף היינו בביאה, ואמר רב פפא שלולא שר' אבהו אמר שר' יוחנן וריב"ל לא נחלקו היינו אומרים שהם חלקו, ורבינן ורב דימי לא נחלקו שרבינן דיבר על סוף חופה ורב דימי דיבר על תחילת ביאה, ורב פפא בא לחדש שעדיף לומר שנחלקו ב' האמוראים בטעם של עצמם ולא נחלקו בדעת אמורא אחר.

משנה נותנים זמן לבתולה לכניסה לחופה י"ב חודש ממתי שהבעל תבעה לפרנס עצמה, וכמו שנותנים לה כך נותנים לו לפרנס עצמו, ולאמנה נותנים ל' יום, ואם הגיע הזמן ולא נישאו יכולות לאכול משלו ולאכול בתרומה ולר' טרפון יכול לתת לה הכל מתרומה, ולר"ע חצי חולין וחצי תרומה, יבם לא מאכיל בתרומה ואם עשתה ששה חדשים בפני הבעל וששה חדשים בפני היבם, ואפילו כולם בפני הבעל ובפני היבם יום אחד או להיפך לא אוכלת בתרומה, וזה למשנה ראשונה, וב"ד שאחריהן אמרו **עמוד ב** שאשה אוכלת בתרומה רק מכניסתה לחופה. **גמרא** לרב חסדא מה שנותנים י"ב לבתולה לומדים את זה מהפסוק תשב הנערה אתנו ימים או עשור ואין לומר ב' ימים וי' ימים כי אין הדרך לומר מעט וכשלא מסכימים אומרים יותר, אלא ימים הכוונה שנה כמו שכתוב ימים תהיה גאולתו, ואין לומר חודש כמו הפסוק עד חדש ימים, שלומדים ימים סתם מימים סתם, ולא מימים שנאמר בהם חודש.

ר' זירא אומר שקטנה היא ואביה יכולים לעכב, אך לכאורה מובן שהיא יכולה לעכב אך מה אכפת לאביה אם היא רוצה, ויש לומר שהאב אומר עכשיו אינה יודעת ואח"כ תמרוד בבעלה ותיפול על אביה.

ר' אבא בר לוי אומר שלא פוסקים על קטנה שתנשא כשהיא קטנה אך פוסקים עליה שתנשא כשהיא גדולה, והחידוש הוא שלא חוששים שמא יכנס בה פחד מעכשיו ותחלש.

רב הונא אומר שאם בגרה יום אחד והתקדשה נותנים לה ל' יום כאלמנה, ולכאורה קשה מברייתא שאומרת שבגרה היא כתבועה ולכאורה הכוונה לתבועה בתולה, ויש לומר כתבועה אלמנה, ולכאורה יש להביא ראיה מברייתא שלר"א בוגרת ששהתה י"ב חדש כיון שבעלה חייב במזונותיה יפר ומשמע שדינם שווה, ויש לדחות שהכוונה בוגרת וששהתה י"ב חדש יפר, ויש להוכיח מברייתא אחרת שהמאוס את הבתולה בין שהבעל תבעה והיא מעכבת או שהיא תבעה והבעל מעכב נותנים לה י"ב חדש משעת תביעה ולא משעת אירוסין, ואם בגרה היא כתבועה שאם בגרה יום אחד והתקדשה נותנים לה י"ב חדש, ולארוסה ל' יום, וזה תיובתא לרב הונא, ורב פפא מבאר שלארוסה ל' יום הכוונה שאחר שעברו על בוגרת י"ב חדש והתקדשה נותנים לה ל' יום כאלמנה.

עולא אומר שמדאורייתא ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה שכתוב וכהן כי יקנה נפש קנין כספו והיא נקראת קנין כספו אלא שגזרו שלא תאכל שמא ימזגו לה כוס בבית אביה ותשקה לאחיה ואחיותיה, ומה שבהגיע זמן היא אוכלת בתרומה כיון שהוא מיחד לה מקום, אך לפ"ז אם ליקט כהן לישראל לא גזרו בו שמא יאכלו עמו, ויש לומר שכשהם נותנים לו משלהם לא חששו שיאכלו משלו, רב שמואל בר יהודה אומר שארוסה לא אוכלת בתרומה שגזרו בה משום סמפון ובנכנסה לחופה ולא נבעלה לא גזרו כי בדקה קודם חופה, אך לפ"ז מה שלא גזרו בעבד כהן שקנו מישראל משום סמפון כי אין מום מבטל מקח בעבדים, שמום חיצוני הוא רואה ומום פנימי לא מפריע לו כיון שהוא צריך לו למלאכה, ואם נמצא שהוא גנב או

דף נח קוביוסטוס גונב נפשות אין המקח בטל כי סתם עבדים גנבים, ואין לחשוש שהוא לסטים מזוין או שהוא מוכתב למלכות כי יש להם קול, והנ"מ בין טעמם של עולא לרב שמואל תהיה בקבל הבעל המומין, או שמסר האב לשלוחי הבעל, או שהלך האב או שלוחיו עם שלוחי הבעל.

לר' טרפון נותנים לה הכל תרומה ולר"ע חצי חולין וחצי תרומה, ואמר אביי שנחלקו בבת כהן לכהן אך בת כהן לישראל לכו"ע חצי חולין וחצי תרומה, וכן נחלקו רק בארוסה אך בנשואה לכו"ע חצי חולין וחצי תרומה, וכן שנו בברייתא שר"ט ור"ע נחלקו בבת כהן לכהן אך בת כהן לישראל לכו"ע חצי חולין וחצי תרומה, וכן נחלקו רק בארוסה אך בנשואה לכו"ע חצי חולין וחצי תרומה, ולר' יהודה בן בתירא נותנים לה שני חלקי תרומה וחלק אחד חולין, ולר' יהודה נותנים לה הכל תרומה, והיא מוכרת וקונה חולין בדמיה, ורשב"ג אומר שכל מקום שהוזכר תרומה נותנים לה כפליים כדי שתתן בזול, והנ"מ ביניהם אם היא צריכה לטרוח למכור בדמיה.

למשנה אחרונה אוכלת בתרומה רק מהחופה, ועולא או רב שמואל בר יהודה אומר שהטעם הוא משום סמפון, ולעולא הטעם ברישא משום שמא ימזגו כוס ובסיפא משום סמפון **עמוד ב** אך לרב שמואל בר יהודה קשה שגם במשנה ראשונה וגם באחרונה הטעם הוא משום סמפון, ויש לומר שהנ"מ היא שלמשנה ראשונה בדיקת חוץ ע"י קרובותיו נחשבת בדיקה ולכן לא חששו לסימפון, ולמשנה אחרונה אינה נחשבת בדיקה ועדיין חששו לסמפון.

משנה אם הקדיש מעשה ידי אשתו יכולה לעשות ולאכול, ומה שנשאר יותר ממאכלה לר"מ חל ע"ז הקדש, ולר' יוחנן הסנדלר זה חולין. **גמרא** רב הונא אומר שאשה יכולה לומר לבעלה איני ניזונת ואיני עושה, שעיקר תקנת חכמים היא

המזונות, ומעשה ידיה שלו משום איבה, ולכן כשאומרת איני ניזונת ואיני עושה הרשות בידה, אך לכאורה שנינו לעיל שתקנו מזונות תחת מעשה ידיה, ויש לגרום שתקנו מעשה ידיה תחת מזונות, ולכאורה יש להוכיח ממשנתנו שאם הקדיש מעשה ידי אשתו יכולה לעשות ולאכול, ולכאורה מדובר בניזונת וא"כ רואים שזה לא ברשותו, ויש לדחות שמדובר שאינה ניזונת ממנו, אך קשה מה החידוש שהרי אפילו למ"ד שהאדון יכול לומר לעבד עבוד עמי ואיני זנך זה רק בעבד כנעני שלא כתוב בו עמך אך בעבד עברי שכתוב בו עמך חייב לזונו וכ"ש אשתו, ויש לומר שהחידוש הוא במה שהותרה שנחלקו ר"מ ור' יוחנן הסנדלר, וזה לא כר"ל שאומר שאין טעמו של ר"מ שחל הקדש על דבר שלא בא לעולם, אלא כיון שיכול לכופף אותה על מעשה ידיה זה כאילו שאמר יקדשו ידך לעושיהם, ואף שלא אמר בלשון זו אך כיון שדעת ר"מ שאין אדם מוציא דבריו לבטלה א"כ ודאי התכוון לכך שיחול ההקדש כאילו אמר יקדשו ידך לעושיהם, אך לכאורה באמת ר"מ סובר שאדם מקדיש דבר שלא בא לעולם שהוא אומר שהאומר לאשה הרי את מקודשת לי לאחר שאתגייר ואשתחרר או לאחר שתתגיירי או תשתחררי או לאחר שימות בעלך או אחותך או לאחר שיחלוץ לך יבמך מקודשת, ויש לומר שאכן משם יש ראייה שלר"מ חל קנין בדבר שלא בא לעולם, אך לא ממשנתנו.

רב ושמואל אומרים שלר"מ ההקדש חל לאחר מיתתה כשהוא יורשה, ורב אדא בר אהבה סובר שהקדש חל במותר מחיים, ורב פפא התקשה בכך שאם מדובר שהוא נותן לה מזונות וגם נותן לה מעה כסף לצרכיה א"כ מדוע שלא יחול ההקדש מחיים, ואם מדובר שאינו זן אותה ואינו נותן לה מעה כסף א"כ לא יתכן שיחול ההקדש מחיים, ויש לומר שמדובר שמעלה לה מזונות אך אינו נותן לה מעה כסף לצרכיה שרב ושמואל סוברים שתקנו מזונות תחת מעשה ידיה,

דף נט והמעה כסף הוא תחת המותר וכשלא נותן לה מעה כסף המותר שלה, ורב אדא בר אהבה סובר שהמזונות הם תחת המותר והמעה כסף תחת מעשה ידיה וכשנותן לה מזונות המותר שלו, ונחלקו, שלרב ושמואל תקנו דבר שכיח מזונות משום דבר שכיח מעשה ידיה, ולרב אדא בר אהבה תקנו דבר קצוב מעה משום דבר קצוב מעשה ידיה, אך לכאורה שנינו לעיל להדיא שתקנו מזונות תחת מעשה ידיה, ויש לומר שגורסים תחת מותר מעשה ידיה, אך לכאורה שנינו לקמן שאם אינו נותן לה מעה כסף לצרכיה מעשה ידיה שלה, ויש לומר שגורסים מותר מעשה ידיה, אך לכאורה כתוב בהמשך וכמה הן מעשה ידיה משקל ה' סלעים שתי ביהודה, ויש לומר שרוצים לדעת כמה מעשה ידיה כדי שנדע כמה הוא מותר, שמואל אומר שהלכה כר' יוחנן הסנדלר, אך לכאורה שנינו שאם נדרה האשה קונם מה שאני עושה לפיך אינו צריך להפר ולר"ע יפר שמא תעדיף עליו יותר מהראוי לו, ור' יוחנן בן נורי אומר שיפר שמא יגרשנה ותהיה אסורה לחזור לו, ושמואל אמר שההלכה כר' יוחנן בן נורי ויש לומר שהוא אמר רק להעדפה, אך לפ"ז שמואל יכול לומר להדיא הלכה כר' יוחנן בן נורי להעדפה, או שיאמר אין הלכה כת"ק, או שיאמר הלכה כר"ע, ורב יוסף אומר שאין להקשות מקונמות שכמו שאדם יכול לאסור פירות חבירו על עצמו לכן יכול גם להקדיש כשלא בא לעולם, ואב"י דוחה שאדם אוסר פירות חבירו עליו מתוך שיכול לאסור פירותיו על חבירו, אך איך יוכל לאסור על חבירו דבר שלא בא לעולם שאדם לא יכול לאסור פירות חבירו על חבירו, ורב הונא בר רב יהושע אומר שההקדש חל כשאומרת יקדשו ידי לעושיהם שהידים בעולם, אך לכאורה איך יכולה לומר כך כשהיא משועבדת לו, ויש לומר שהיא

אומרת לכשתתגרש, אך יש לדחות שלא מצאנו שאדם מקדיש דבר שיכול להתקדש רק בעתיד, אך יש להביא ראייה שאדם יכול לומר ששדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנה ממך תקדש, ור' ירמיה דוחה ששם בידו להקדישה, אך כאן אינה יכולה לגרש עצמה, וזה דומה למקרה שאדם אומר שדה זו שמכרתי לך תקדש לכשאקחנה ממך, ורב פפא דוחה ששם הגוף והפירות הם של הלוקח, אך כאן הגוף ביד האשה, וזה דומה למקרה שאדם אומר לחבירו **עמוד ב** שהשדה שמשכנתי לך לכשאפדנה ממך תקדש שההקדש חל, ורב שישא בר רב אידי דוחה ששם בידו לפדותה, אך כאן אין בידה לגרש עצמה, אך זה דומה לאומר לחבירו שדה זו שמשכנתי אצלך לי' שנים לכשאפדנה ממך תקדש שהיא קדושה, ורב אשי דוחה ששם זה בידו לאחר י' שנים אך כאן אין בידה כלל, אלא אומר רב אשי שאין להוכיח מקונמות שזה קדושת הגוף וכדברי רבא שהקדש חמץ ושחרור מוציאים מידי שעבוד, ואין לומר שיחול ההקדש מעכשיו שרבנן חזקו את שיעבוד הבעל כדי שלא יקדש מעכשיו.

משנה האשה עושה לבעלה מלאכות אלו: טוחנת ואופה מכבסת ומבשלת ומניקה בנה ומצעת מטתו ועושה בצמר, ואם הכניסה לו שפחה אחת אינה טוחנת ומכבסת ואופה, ואם הכניסה שתיים גם לא מבשלת ולא מניקה, ואם הכניסה ג' אינה מצעת המטה ואינה עושה בצמר, ואם הכניסה ד' היא יושבת בקתדרה, ור"א אומר שגם אם הכניסה לו ק' שפחות כופה אותה לעשות בצמר כי הבטלה מביאה לידי זימה ורשב"ג אומר שגם המדיר את אשתו מלעשות מלאכה יוציא ויתן כתובה שהבטלה מביאה לידי שעמום. **גמרא** לכאורה מה שייך שהיא תטחן הרי המים טוחנים ויש לומר שהכוונה שהיא מטחנת, או שמדובר ברחיים של יד.

משנתנו לא כר' חייא שאומר שאשה היא רק ליופי ולבנים, ועוד הוא שנה שאשה היא רק לתכשיטי אשה, ועוד הוא שנה שהרוצה שתתעדן אשתו ילבישנה בגדי פשתן, והרוצה שתלבין בתו יאכילנה אפרוחים וישקנה חלב סמוך לימי נערותה.

לכאורה משנתנו לא כב"ש שאומרים שאם נדרה לא להניק את בנה יכולה להמנע, ולב"ה הוא כופה אותה להניק, ואם התגרשה אינו כופה אותה, ואם התינוק מכירה נותן לה שכרה וכופה אותה להניק מפני הסכנה, ויש לומר שב"ש חלקו רק כשהיא נדרה והוא קיים לה שהוא הגורם לקיום הנדר, ולב"ה היא הגורמת ולכן אינו חל כי היא משועבדת, אך לפ"ז הם יכלו לחלוק בכל כתובה, ועוד שיש ברייתא שב"ש אומרים שאינה מניקה, אלא ודאי משנתנו לא כב"ש.

אין להניק את בנה יכולה להמנע, ולב"ה הוא כופה אותה להניק, ואם התגרשה אינו כופה אותה, ואם התינוק מכירה נותן לה שכרה וכופה אותה להניק מפני הסכנה, ויש לומר שב"ש חלקו רק כשהיא נדרה והוא קיים לה שהוא הגורם לקיום הנדר, ולב"ה היא הגורמת ולכן אינו חל כי היא משועבדת, אך לפ"ז הם יכלו לחלוק בכל כתובה, ועוד שיש ברייתא שב"ש אומרים שאינה מניקה, אלא ודאי משנתנו לא כב"ש.

אין להניק את בנה יכולה להמנע, ולב"ה הוא כופה אותה להניק, ואם התגרשה אינו כופה אותה, ואם התינוק מכירה נותן לה שכרה וכופה אותה להניק מפני הסכנה, ויש לומר שב"ש חלקו רק כשהיא נדרה והוא קיים לה שהוא הגורם לקיום הנדר, ולב"ה היא הגורמת ולכן אינו חל כי היא משועבדת, אך לפ"ז הם יכלו לחלוק בכל כתובה, ועוד שיש ברייתא שב"ש אומרים שאינה מניקה, אלא ודאי משנתנו לא כב"ש.

אין להניק את בנה יכולה להמנע, ולב"ה הוא כופה אותה להניק, ואם התגרשה אינו כופה אותה, ואם התינוק מכירה נותן לה שכרה וכופה אותה להניק מפני הסכנה, ויש לומר שב"ש חלקו רק כשהיא נדרה והוא קיים לה שהוא הגורם לקיום הנדר, ולב"ה היא הגורמת ולכן אינו חל כי היא משועבדת, אך לפ"ז הם יכלו לחלוק בכל כתובה, ועוד שיש ברייתא שב"ש אומרים שאינה מניקה, אלא ודאי משנתנו לא כב"ש.